

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000285

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-08-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Никифоров Андрій Михайлович

2. Andrij Nykyforov

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-09-2024

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво

Місце роботи здобувача: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 55.053.01

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01

Тема дисертації:

1. Теорія і практика навчання декоративного мистецтва в історії розвитку художньої освіти України (XIX – початок XX ст.)

2. Theory and practice of teaching decorative art in the history of art education of Ukraine (19th – early 20th century)

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. – Суми, 2024. Дисертація є комплексним історико-педагогічним дослідженням, у межах якого обґрунтовано теоретичні та практичні засади процесу впровадження навчання декоративного мистецтва в систему художньої освіти України в XIX – на початку XX ст. Окреслено провідні концептуальні підходи до використання елементів образотворчості у класичній вітчизняній та зарубіжній науковій педагогічній думці. Виокремлено етапи впровадження навчання декоративного мистецтва в межах нормативно-правового поля розвитку художньої освіти України в XIX – на початку XX ст. Висвітлено інституційні та позаінституційні

форми навчання декоративного мистецтва в досліджуваний період. Установлено ознаки неформальної та інформальної освіти в галузі декоративного й образотворчого мистецтва. Розкрито основні напрями підготовки фахівців декоративного мистецтва в закладах художньо-ремісничої освіти. З'ясовано тенденції розвитку інституційних форм навчання декоративного мистецтва в провідних закладах художньої освіти України в XIX – на початку XX ст. Схарактеризовано особливості формування вищої національної академічної мистецької школи у світлі європейської художньо-освітньої парадигми. Обґрунтовано перспективні напрями творчого використання позитивного історичного досвіду навчання декоративного мистецтва в сучасних умовах модернізації художньої освіти України на державному, регіональному, інституційному та індивідуальному рівні: науковий, освітній, навчально-виховний, мистецько-просвітницький, музейно-просвітницький, краєзнавчий, туристично-екскурсійний, маркетинговий, економічний.

2. The thesis represents a complex historical-pedagogical study, within which the theoretical generalization and scientific justification of the process of introducing decorative art education into the art education system in Ukraine in the 19th – early 20th centuries were carried out with the aim to creatively rethink and apply positive historical experience for improving the quality of modern art education. The research methodology is represented in the author's model of historical-pedagogical research, which allowed a holistic scientific analysis of this both pedagogical and cultural-historical phenomenon to be accomplished in several dimensions. The natural-geographical, socio-economic, cultural-historical prerequisites and factors have been determined and their influence on the organization and content of decorative art education in the process of its establishment and development in Ukraine have been analyzed. The stages of the process of introducing decorative art education on the territory of Ukraine in the 19th – early 20th centuries that have been singled out are as follows: the first stage (1804–1848) – training and education in the process of mastering the artistic craft; the second stage (1848–1865) – reorientation of artisans' training in the conditions of the capitalist market; the third stage (1865–1900) – development of professional art and art-craft education; the fourth stage (1900–1917) – intensification of educational processes and realization of the concept of the national higher school of arts. The study clarifies the scientific-theoretical and organizational-content principles of the implementation of decorative art education in art education institutions of Ukraine of the specified period. The scientific novelty of the research is that it represents the first comprehensive historical-pedagogical study and the obtained results reveal the theoretical and practical foundations of introducing decorative art into the art education system of Ukraine in the 19th – early 20th centuries. The practical significance of the obtained research results is the development, implementation and possibility to use the materials obtained in the research by teachers to supplement the content of educational courses on the history of art pedagogy, local history pedagogy, art pedagogy, museum pedagogy, ethno-pedagogy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Никифоров, А. М. (2020). Феномен декоративного мистецтва в історії художньої освіти України XIX – початку XX століття: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
<https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d9f7af27-45f0-496e-aead-69ed2e8c1224/content>
- Гулей, О. В., Никифоров, А. М. (2020). Формування художньої етнокультури майбутніх фахівців початкової освіти засобами народного мистецтва (на прикладі різьблення). У О. В. Лобова, С. М.

Кондратюк (Ред.), Дошкільна та початкова освіта в сучасному педагогічному просторі: колективна монографія, (сс. 277–292). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка. <https://doi.org/10.24139/978-966-698-286-8/2020>

- Никифоров, А. М. (2017). Краєзнавча підготовка майбутнього вчителя музики: історія заснування. У Л. А. Бірюкова, І. П. Заболотний (Ред.), Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва: колективна монографія, (сс. 359–381). Суми: ФОП Цьома С.П. <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9c113bd2-a911-4fe0-a3d0-bec83371b4c8/content>
- Nykyforov, A., Huley, O., Kapran, O. (2023). Ukrainian cultural and educational discourse on the problem of aesthetic education of personality. Modern art education: theoretical-practical discourse: Scientific monograph, (pp. 150–162). Riga, Latvia: Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-301-9-7>
- Никифоров, А. М. (2023). Використання досвіду навчання декоративного мистецтва в Україні XIX – початку XX ст. у сучасному освітньому просторі. Інноваційна педагогіка, 62 (1), 22–25. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.1.4>
- Boichenko, M., Nykyforov, A., Hulei, O., Kapran, O., Nykyforov, N., Neshyporenko, A. (2023). Development of cognitive processes and formation of figurative thinking of junior schoolchildren using visual arts. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 7 (131), 3–12. <https://doi.org/10.24139/2312п5993/2023.07/003п012>
- Nykyforov, A. (2022). Initiation of teaching decorative art on the territory of Ukraine presented in researches of empire period. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 7–8 (121–122), 201–209. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2022.07-08/201-209>
- Nykyforov, A. (2022). Ukrainian ornament as a component of decorative art teaching methods in the 19th – early 20th centuries: historiographical aspect. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 9–10 (123–124), 310–320. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2022.09-10/310-320>
- Бойченко, М. А., Никифоров, А. М., Гулей, О. В. (2022). Концептуальна канва формування естетичної культури особистості засобами художньої творчості. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 1 (115), 170–179. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2022.01/170-179>
- Бойченко, М. А., Никифоров, А. М., Гулей, О. В. (2022). Світоглядний аспект естетичного виховання особистості в українській педагогіці. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 3 (117), 3–12. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2022.03/003-012>
- Бойченко, М., Никифоров, А., Гулей, О. (2022). До проблеми художньо-естетичного виховання особистості на заняттях з образотворчого мистецтва. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 4 (118), 73–81. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2022.04/073-081>
- Никифоров, А. М. (2021). Інновації у вишивці художньо-ремісничих майстерень України початку XX століття. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 75 (2), 13–16. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.75-2.2>
- Boichenko, M., Nykyforov, A., Huley, O., Kapran, O. (2021). Institutions of art and crafts education of Ukraine at the beginning of the XX century. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 7 (111), 230–239. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2021.07/230-239>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). From the history of art education in Sloboda Ukraine (second half of the XIX – early XX centuries). Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2 (96), 302–311. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.02/302-311>
- Никифоров, А. М. (2020). Декоративне мистецтво України XIX – початку XX століття: види, критерії, оцінки. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 9 (103), 405–414. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.09/405-414>
- Никифоров, А. М. (2020). Позаінституційні форми навчання декоративного мистецтва на теренах підросійської України XIX – початку XX ст. Інноваційна педагогіка, 21 (1), 65–68. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2019.21.1-13>

- Никифоров, А. М. (2020). Роль земських установ у становленні фахової підготовки майстрів художньої кераміки в закладах художньо-ремісничої освіти підросійської України XIX – початку XX ст. Інноваційна педагогіка, 22 (3), 9–12. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/22-3.1>
- Никифоров, А. М. (2020). Тенденції фахової підготовки майстрів художньої обробки металу в закладах художньо-ремісничої освіти України XIX – початку XX століття. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 5–6 (99–100), 236–246. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2020.05-06/236-246>
- Никифоров, А. М. (2020). 3 історії розвитку кралецького ткацтва. Мистецтво та освіта, 4 (98), 6–9. [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2020-4\(98\)-6-9](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2020-4(98)-6-9)
- Никифоров, А. М. (2020). Тенденції навчання фахівців сфери художнього текстилю на теренах України XIX – початку XXI століття. Інноваційна педагогіка, 23 (1), 30–33. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/23-1.6>
- Никифоров, А. М. (2020). Внесок Львівської художньо-промислової школи у процес впровадження навчання декоративного мистецтва в систему художньої освіти України (друга половина XIX – початок XX століття). Інноваційна педагогіка, 24 (2), 18–21. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/24-2.2>
- Никифоров, А. М. (2020). Сімейне виховання у змісті позайнституційних форм навчання декоративного мистецтва у підросійській Україні XIX – початку XX століття. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи, 73 (2), 32–35. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.73-2.07>
- Никифоров, А. М. (2020). До питання про впровадження навчання декоративного мистецтва в систему художньої освіти на землях підросійської України XIX – початку XX століття. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 69 (1), 19–23. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-1.3>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). Home schooling as an alternative to institutional forms of teaching decorative and fine arts in Ukraine in the XIX – early XX centuries. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 70 (1), 15–19. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-1.2>
- Никифоров, А. М. (2020). Декоративне мистецтво в історії розвитку художньої освіти підросійської України XIX – початку XX століття у сучасних дослідженнях: історіографічний аспект. Актуальні питання гуманітарних наук, 27 (4), 130–134. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/27.203971>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). Decorative art teaching in the context of non-formal education of Ukraine (XIX – early XX century). Актуальні питання гуманітарних наук, 28 (1), 166–171. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/28.208575>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). Leading art schools in the history of domestic art education development (second half of the XIX – early XX century). Актуальні питання гуманітарних наук, 30 (3), 233–238. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/30.212511>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). Significance of Kharkiv private art school of M. D. Raievska-Ivanova in the development of decorative arts teaching in Ukraine. Актуальні питання гуманітарних наук, 29 (1), 210–215. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/29.209313>
- Boichenko, M., Nykyforov, A. (2020). Research of the life and creative path of the Ukrainian Academy of arts' founders by modern scientists: pedagogical essay. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 71 (1), 18–23. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.71-1.2>
- Никифоров, А. М. (2019). Естетико-філософські принципи бароко у розвитку художньої культури і освіти України XIX – початку XX ст. Теоретичні питання культури, освіти та виховання, 1 (59), 53–56. <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c4d33acd-11f0-4675-b708-6d4c53f15c54/content>
- Никифоров, А. М. (2019). Окремі нотатки до історії розвитку художньої освіти в Україні. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, 2 (40), 187–195. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2019-2-40-187-195>

- Никифоров, А. М. (2019). Вплив естетико-філософських ідей Й. Й. Вінкельмана на становлення мистецьких концепцій підготовки художників на теренах України XVIII – початку XX століття. *Інноваційна педагогіка*, 15 (1), 40–43. <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-15-1-8>
- Никифоров, А. М. (2019). Розвиток художньої освіти на теренах підросійської України XIX – початку XX століття у дослідженнях радянської доби: історіографічний аспект. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 72 (2), 70–74. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.72-2.14>
- Никифоров, А. М. (2019). Розвиток традиційних ремесел у XVII–XVIII століттях як передумова становлення художньої освіти в Україні. *Мистецтво та освіта*, 3 (93), 8–10. <https://doi.org/10.32405/2308-8885-2019-3-8-10>
- Boichenko, M., Nykyforov, A., Chystiakova, I., Sbrueiva, A., Hulei, O., Bykova, M., Boichenko, A. (2021). Aesthetic and philosophical foundations of Ukrainian art education development in the late 17th – early 20th centuries. *Ad Alta*. Vol. 11(2). 25–30. ISSN 1804-7890, ISSN 2464-6733 (online). https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/1102/papers/A_boichenko.pdf
- Boichenko, M., Nykyforov, A., Hulei, O. (2020). General Trends in Art Education Development in the Territory of Ukraine As Part of the Russian Empire in the Second Half of the 19th and Early 20th Centuries. *Journal of History Culture and Art Research*, 9 (1), 325–334. (ISSN: 2147-0626). <https://doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2428>
- Boichenko, M., Nykyforov, A., Hulei, O. (2020). Genesis of the Idea of Using Folk Arts and Crafts Elements in Teaching and Upbringing in Classical Ukrainian and Western European Pedagogical Thought. *Journal of History Culture and Art Research*, 9 (2), 123–132. (ISSN: 2147-0626). <https://doi.org/10.7596/taksad.v9i2.2579>
- Никифоров, А. М. (2017). Українська Академія мистецтв у становленні та розвитку національної художньої освіти. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, V (58), Issue 133, 27–30. https://www.academia.edu/36113297/SCIENCE_and_EDUCATION_a_NEW_DIMENSION_PEDAGOGY_and_PSY
- Никифоров, А. М. (2019). До питання щодо актуалізації елементів позитивного досвіду навчання образотворчого мистецтва в Україні. *Development of modern technologies and scientific potential of the world*. London, 4, 28–29.
- Никифоров, А. М. (2019). До питання про специфіку художньої освіти. *Die Relevanz und die Neuheit der modernen wissenschaftlichen Studien*. Wien, 3, 17–18.
- Никифоров, А. М. (2019). Олександр Мурашко (1875–1919): педагогічний нарис. *Perspectives et mise en oeuvre de l'innovation dans le domaine scientifique*. Genève, 1, 116–117.
- Никифоров, А. М. (2022). Уроки ліплення в контексті інноваційного розвитку системи вітчизняної освіти. *Освіта для XXI ст.: виклики, проблеми, перспективи: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції*. Суми, 205–208.
- Никифоров, А. М. (2021). Інновації в закладах освіти галузі художнього текстилю Західної України кінця XIX – початку XX ст. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції*. Суми, 108–109
- Никифоров, А. М. (2021). Новітні тенденції української вишивки початку XX століття у творчості Олександри Екстер. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Діалог у розвитку наук та освіти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції*. Херсон, 156–157
- Никифоров, А. М. (2021). Український авангард у вишивці початку XX століття. *Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів, 129–132
- Никифоров, А. М. (2021). Формування свідомого ставлення студентів до педагогічно-творчої діяльності засобами художнього ткацтва. *Актуальні проблеми громадського здоров'я: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і здоров'я»*. Суми, 62–64
- Никифоров, А. М. (2021). Бісер в оздобленні виробів XVIII – першої половини XIX ст. *Інноваційні програми і проекти в психології, педагогіці і освіті: матеріали Міжнародної науково-практичної*

конференції. Одеса, 28–29

- Никифоров, А. М. (2021). Ніна Генке-Меллер і українська авангардна вишивка початку ХХ століття. Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2021 року: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 46–47
- Никифоров, А. М. (2020). Ознаки інформальної освіти дорослих у галузі навчання декоративного мистецтва ХІХ – початку ХХ століття. Педагогіка і психологія: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 22–24.
- Никифоров, А. М. (2020). До питання про критерії естетичної вихованості. Актуальні питання освіти і здоров'я: збірник статей за матеріалами Х Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Т. І, Ч. 4). Суми, 130–132
- Никифоров, А. М. (2020). Школа порцелянового виробництва у Волокитиному (перша половина ХІХ століття). Сучасні наукові інновації: матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 51–52.
- Никифоров, А. М. (2020). До питання про внесок земських установ у впровадження навчання декоративного мистецтва в систему художньої освіти України другої половини ХІХ – початку ХХ століття. Національні наукові обрії: проблеми, перспективи, новації: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків, 28–31.
- Никифоров, А. М. (2020). Сімейне навчання й виховання дітей у процесі опанування родинних ремесел (ХІХ – початок ХХ століття). Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції. Кам'янець-Подільський, 166–168
- Никифоров, А. М. (2020). Традиції декоративного мистецтва України ХІХ – початку ХХ століття в сучасних дизайнерських розробках. Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Черкаси, 82–85.
- Никифоров, А. М. (2020). Проблема навчання декоративного мистецтва в підросійській Україні ХІХ – поч. ХХ століття. у вітчизняних дисертаціях. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 56–58.
- Никифоров, А. М. (2020). З історії розвитку художньо-ремісничої освіти України: дослідження кралевецького ткацтва сучасними науковцями. Сучасні наукові дослідження у психології та педагогіці – прогрес майбутнього: збірник наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 126–129
- Никифоров, А. М. (2020). Чинники становлення художньо-ремісничої освіти в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ століття). Сучасні тенденції розвитку науки: матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 19–20
- Никифоров, А. М. (2020). Європейський контекст науково-теоретичного підґрунтя впровадження навчання декоративного мистецтва на теренах підросійської України ХІХ – початку ХХ століття. Пріоритетні шляхи розвитку науки і освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 45–46.
- Никифоров, А. М. (2020). Інформальна освіта дорослих у галузі декоративного мистецтва України ХІХ – початку ХХ століття. Неформальна та інформальна освіта як ресурс розвитку особистості: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 45–48.
- Никифоров, А. М. (2020). Соціально-економічні передумови впровадження навчання декоративного мистецтва в Україні ХІХ – початку ХХ ст. Сучасні світові тенденції розвитку науки та інформаційних технологій: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 21–23.
- Никифоров, А. М. (2020). Природо-географічні передумови впровадження навчання декоративного мистецтва в Україні ХІХ – початку ХХ століття. Практичні та теоретичні питання розвитку науки і освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Ч. 1). Львів, 21–22
- Никифоров, А. М. (2020). Культурно-історичні передумови впровадження навчання декоративного мистецтва в Україні ХІХ – початку ХХ століття. Наукові досягнення, відкриття та шляхи розвитку

- педагогічної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Ч. 1). Запоріжжя, 75–76.
- Никифоров, А. М. (2020). З історії побутування ткацтва на західноукраїнських землях: до питання про становлення навчання декоративного мистецтва в Україні (XIX – початок XX століття). Актуальні питання сучасної науки: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 29–30.
 - Никифоров, А. М. (2020). Суспільно-політичні чинники, що сприяли впровадженню навчання декоративного мистецтва в Україні XIX – початку XX століття. Психологія та педагогіка у XXI столітті: перспективні та пріоритетні напрямки досліджень: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 22–23
 - Никифоров, А. М. (2020). Освітня та культурно-просвітницька діяльність музеїв в контексті впровадження навчання декоративного мистецтва в Україні XIX – початку XX століття. Дослідження різних напрямів розвитку психології і педагогіки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 77–78
 - Никифоров, А. М. (2019). Нотатки до історії заснування Української Академії мистецтв. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 78–81
 - Никифоров, А. М. (2019). Творчий метод в образотворчому мистецтві як інструмент освоєння дійсності. Духовна культура особистості в контексті сталого розвитку суспільства: матеріали науково-практичної конференції. Лебедин, Сумська область, 8–9.
 - Никифоров, А. М. (2019). Розвиток творчих здібностей учнів засобами образотворчого мистецтва в контексті самореалізації особистості. Європейський університет: імідж, мобільність та соціальні перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 202–205
 - Никифоров, А. М. (2019). Постать Г. Нарбути (1886–1920) у становленні художньої освіти й розвитку образотворчого мистецтва України. Теорія і практика сучасної науки: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Ч. IV). Київ, 21–23.
 - Никифоров, А. М. (2019). Етапи розвитку народного гончарства в Глинську (Полтавської губернії) в контексті становлення професійної школи кераміки в Україні. Сучасний вимір психології та педагогіки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 91–93.
 - Никифоров, А. М. (2019). Композиція як засіб організації художнього твору: історико-теоретичний аспект. Наукові досягнення, відкриття та шляхи розвитку педагогічної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя, 21–24.
 - Никифоров, А. М. (2019). Композиція як теоретико-методична основа навчання образотворчого мистецтва в контексті становлення вітчизняної художньої освіти. Актуальні проблеми сучасної науки: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Ч. 1). Київ, 34–35.
 - Никифоров, А. М. (2019). Художньо-технологічні основи різьблення по дереву XVI–XIX століть у сучасному культурно-освітньому просторі. Сучасні світові тенденції розвитку науки та інформаційних технологій: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 36–39.
 - Никифоров, А. М. (2019). Внесок Василя Кричевського у становлення національної художньої освіти та культури. Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 106–108
 - Nykyforov, A. M. (2017). Philanthropy and charity as factors of Ukrainian artistic education development in the second half of the XIX – the beginning of the XX century. Теоретичні та методичні засади розвитку мистецької освіти в контексті європейської інтеграції: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 8–9.
 - Никифоров, А. М. (2017). Нотатки до з'ясування передумов формування художньої освіти в Україні (друга половина XIX – перша третина XX століття). Теорія і практика сучасної науки: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Чернівці, 56–58
 - Никифоров, А. М. (2017). Масштаб і модуль як елементи композиції в дизайні. Функції дизайну в сучасному світі: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Суми, 44–46.

- Никифоров, А. М. (2017). Культурно-освітній потенціал традиційних ремесел (на прикладі різьблення по дереву). Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека: матеріали науково-практичної конференції. Кролевець, Сумська область, 234–236.
- Никифоров, А. М. (2023). Мистецтво авангарду в навчальних майстернях підросійської України початку ХХ століття. Мистецькі пошуки, 1 (17), 196–198.
- Никифоров, А. М., Гулей, О. В. (2023). Творчість Надії Гудилко у контексті краєзнавчої підготовки студентів мистецьких спеціальностей. Слобожанські мистецькі студії, 1, 31–34.
- Никифоров, А. М. (2021). Змістові засади навчання граверів у Києво-Печерській Лаврській школі XVII–XVIII століття. Мистецькі пошуки, 1 (13). 240–244.
- Никифоров, А. М. (2020). Європейський контекст «козацького» бароко у формуванні культурно-освітнього простору України XVII–XIX століття. Український вимір: Міжнародний збірник науково-педагогічних, методичних статей і матеріалів з України та діаспори (Ч. XVII). Чернігів, 65–67.
- Никифоров, А. М. (2019). Роль галерей та музеїв художнього профілю кінця XIX початку ХХІ століття в культурно-освітньому просторі України. Український вимір: Міжнародний збірник науково-педагогічних, методичних статей і матеріалів з України та діаспори (Ч. XVI). Чернігів, 137–139.
- Никифоров, А. М., Гулей, О. В. (2021). Декоративне мистецтво: навчально-методичний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС.
- Гулей, О. В., Никифоров, А. М. (2017). Виробнича педагогічна практика з образотворчого мистецтва: методичні рекомендації до написання звітної документації студентів ОКР «бакалавр». Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка.
- Гулей, О. В., Никифоров, А. М. (2017). Методичні вказівки до написання курсової роботи з «Методики викладання образотворчого мистецтва». Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U107883

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойченко Марина Анатоліївна
2. Maryna A. Boichenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com/citations?user=pEhPM2cAAAAJ&hl=ru&oi=sra>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бучківська Галина Вікентіївна
2. Galyna V. Buchkivska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мокляк Володимир Миколайович
2. Volodymyr M. Mokliak

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?user=_IKdUV4AAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевнюк Олена Леонідівна

2. Olena L. Shevniuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куліченко Алла Костянтинівна

2. Alla K. Kulichenko

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сбруєва Аліна Анатоліївна

2. Alina A. Sbruieva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Петро Федорович

2. Petro Rybalko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Семеніхіна Олена Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Семеног Олена Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Чистякова Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна